

NOTAT - DEPARTEMENTET

**Samråd i Klima-, Energi og Bygningsudvalget den 9. december 2013
efter ønske fra Per Clausen (EL) - Samrådspørgsmål N, O og P**

[KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

- Tak for invitationen til at komme herover i udvalget.
- Udvalget har stillet mig tre spørgsmål vedrørende Den Europæiske Investeringsbank for Genopbygning og Udvikling, på engelsk forkortet til EBRD.
- EBRD blev oprettet i 1991 for at støtte transitionsprocessen fra planøkonomi til markedsbaseret økonomi i Central- og Østeuropa. EBRDs operationslande omfatter i dag en række yderligere lande, herunder lande som Albanien, Hviderusland, Den Kirgisiske Republik, Tyrkiet, Bosnien-Hercegovina, Egypten, Georgien, Kasakhstan, Mongoliet, Serbien, Tadsjikistan, Turkmenistan, Aserbajdsjan og Kosovo.

Ad spørgsmål N oprindeligt stillet til klima- og energiministeren

Ministeren har flere gange udtalt, at det haster at omlægge energisektorens investeringer, hvis verden ikke skal fastlåses i et voksende forbrug af fossile brændsler, og at det derfor er afgørende hver gang at vælge det rigtige, når der udskiftes og etableres anlæg. Vil ministeren – forud for drøftelsen den 10. december 2013 i Den Europæiske Bank for Genopretning og Udvikling (EBRD) af bankens kommende energistrategi – redegøre for, om udkastet til EBRD's nye udlånspolitik på energiområdet, som det foreligger nu, i tilstrækkelig grad sikrer dette hensyn?

- Regeringen bakker op om EU-målsætningen om, at hovedparten af vores energiforsyning i 2050 skal være vedvarende energi.

ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
evm@evm.dk
www.evm.dk

- EBRD har fremlagt en revideret energistrategi, som aktuelt diskuteres i bestyrelsen. Det fremgår klartaf det foreliggende udkast, at det er en nøgleprioritet at fremme den grønne omstilling af energisektoren i de lande, EBRD opererer i. Og det er et punkt, som det danske medlem i EBRD lægger meget vægt på i drøftelserne af strategien.
- EBRDs investeringer i vedvarende energi som vind, solenergi, biomasseanlæg og små vandkraftværker har været kraftigt stigende i de senere år. Mere end 94 pct. af energiinvesteringerne er gået til vedvarende energi, energieffektiviseringer, gasanlæg mv.
- Det er imidlertid vigtigt at være opmærksom på, at de lande, som EBRD opererer i, ikke er så homogene som EU-landene. Og i de lande, hvor energisystemerne er opbygget, mens landene havde en planøkonomi, er energisektoren ofte kendetegnet ved betydelige energitab og ineffektivitet.
- Lande som Uzbekistan, Serbien, Mongoliet, Rusland og Ukraine har alle dobbelt så stor energiintensitet som OECD-gennemsnittet, dvs. at de skal bruge dobbelt så meget energi pr. enhed produceret BNP.
- Derfor er der i disse lande et stort potentiale for at nedbringe CO₂-udledningen gennem investeringer i energiproduktion, hvor der indføres de bedste standarder.
- EBRD deltager aktivt i denne proces, gerne med finansiering af projekter, der kan sætte nye standarder og som fremmer transitionen mod en bæredygtig markedsøkonomi i operationslandene.

- Det er et væsentligt element i EBRDs energistrategi, at investeringer i kulfyrede anlæg kun kan ske i sjældne og særlige tilfælde.
- En eventuel investering i et kulfyret værk vil kun blive gennemført, såfremt der ikke er andre realistiske alternativer. Samtidig vil det være et krav, at investeringen betyder en dramatisk nedbringelse af CO₂-udledningen. EBRD lægger endvidere vægt på, at operationslandene har en overordnet klimaplan for, hvordan CO₂-udledningen nedbringes.
- I forbindelse med renoveringer af kulfyrede anlæg lægger Banken endvidere vægt på, at den såkaldte ”Carbon Capture and Storage” teknologi implementeres i projektet, såfremt det er økonomisk og teknisk muligt. På den måde vil en stor del af CO₂-udledningen blive tilbageført til undergrunden.
- Jeg mener alt i alt, at energistrategien vil medvirke til at sikre et faldende forbrug af fossile brændsler i de lande EBRD opererer i.

Ad spørgsmål O

Vil ministeren – forud for drøftelsen den 10. december 2013 i Den Europæiske Bank for Genopretning og Udvikling (EBRD) af bankens kommende energistrategi – redegøre for, om Danmark er tilfreds med, at EBRD’s kulinvesteringer varstigende i perioden 2006-11 og udgjorde ca. 10 pct. af bankens samlede investeringer på energiområdet, herunder at der senest i marts 2013 er blevet truffet beslutning om støtte til et 600 MW brunkulsfyret anlæg i Slovenien, og at et lån til et 600 MW brunkulsfyret kraftværk i Kosovo er under overvejelse?

- Det fremgår af Bankens hørings svar i forbindelse med den nye energistrategi, at EBRD’s investeringer i kulraft udgjorde mindre end 6 pct. af energiinvesteringerne i perioden 2006 – 2013. Resten af investeringerne er altså gået til vedvarende energi og andre, ikke kulfyrede projekter.

- Man kan altid diskutere, om 6 procent er lidt eller meget. Men jeg vil gerne understrege, at det danske medlem som udgangspunkt anlægger en kritisk holdning til alle kulfyrede projekter, og at der skal være helt særlige omstændigheder, der taler for, førend et kulfyret værk kan opnå dansk støtte.
- Jeg vil dog også gøre opmærksom på, at Danmark har 1,22 pct. af den samlede aktiekapital i EBRD. Det gør det nødvendigt for det danske bestyrelsesmedlem at indgå alliancer med andre lande, hvis der skal opnås resultater.
- Samtidig er det vigtigt at være opmærksom på, at der i de gamle planøkonomier i Europa er et stort potentiale for drivhusgasnedbringelser, hvis man sikrer sig, at nye kraftværker bruger den mest effektive teknologi.
- Med hensyn til det såkaldte Sostanj projekt i Slovenien bestod investeringen netop i udskiftning af 4 forældede kedler med lav udnyttelsesgrad til nye kedler med den bedste teknologi. Det medfører en markant reduktion i CO₂-udledningen. Og jeg vil gerne igen understrege, at der altid indgår en vurdering af realistiske alternativer, førend EBRD giver støtte til kulfyrede værker.
- Netop i de tidligere østeuropæiske lande kan en overgangsinvestering i et højteknologisk, kulfyret kraftvarmeværk repræsentere en betydelig klimaforbedring i forhold til det hidtidige alternativ. Og i takt med, at EUs klimamålsætninger skærpes frem mod 2050, kan moderne kulfyrede kraftværker omdannes til at fyre med biomasse mv.
- I øvrigt har Slovenien siden 2004 været medlem af EU. Det betyder, at Slovenien skal overholde EU's bindende mål for landets CO₂-udledning.

- I forhold til forespørgslen vedrørende et muligt kulfyret projekt i Kosovo er noget sådant ikke vedtaget i bestyrelsen for EBRD på nuværende tidspunkt, og det er derfor ikke muligt for mig at kommentere på det konkrete projekt. Men jeg vil gerne henvise til mine tidligere bemærkninger om de rammer, det danske bestyrelsesmedlem i EBRD arbejder indenfor for så vidt angår kulskraft.

Ad spørgsmål P

Vil ministeren redegøre nærmere for, hvad der ligger i, at Danmark agter at indtage "en kritisk negativ holdning" i forbindelse med EBRD's investeringer i kulskraft, herunder om Danmark har til hensigt at støtte indførelse af en Emission Performance Standard i lighed med den, der er indført i den Europæiske Investeringsbank?

- Der ligger i formuleringen "en kritisk negativ holdning", at der skal være endog meget gode argumenter for, at det danske medlem i EBRD støtter en investering i kulskraft, og at det kun meget sjældent vil finde sted.
- I nogle af bankens operationslande indgår fossile brændstoffer i en betydelig del af energiforsyningen til el og varme.
- Denne afhængighed afspejler typisk en energiinfrastruktur, som er bygget op over årtier, og som er baseret på fossile brændstoffer fra det enkelte operationsland. Energisystemerne i disse lande kan på kort og mellemlang sigt ikke ændres væsentligt.
- Samtidig kan nogle lande i bankens operationsområde opleve, at deres muligheder for at koble sig på en grænseoverskridende energiinfrastruktur og energiforsyning er begrænsede, fx på grund af geografi eller stridigheder mellem landene.
- Det kan det i visse, helt særlige tilfælde være nødvendigt at forholde sig til.

- Danmark er positiv over for at arbejde for at indføre en Emission Performance Standard. Men i forhold til sammenligningen med EIB (Den Europæiske Investerings Bank) skal man være opmærksom på, at EBRDs operationslande ikke er så homogene som EIBs. Derfor er der i EBRD ikke flertal for at operere med Emission Performance Standard (EPS). I stedet opererer banken med BAT-tilgangen, der står for Best Available Techniques – altså at der skal anvendes den bedst mulige teknologi.
- I forhold til den danske position i bestyrelsen må jeg igen henvise til Danmarks ejerandel i EBRD, der udgør 1,22 pct. Det betyder helt konkret, at hvis Danmark vil have indflydelse, så er vi nødt til at søge alliancer med andre lande. Og i den forbindelse er man, hvis man vil nå resultater, nødt til at gå efter det bedst mulige kompromis.